CHINA 2016

Bohuslava Šenkýřová

中国

Peking je vstupní branou pro většinu návštěvníků Číny. Dech vám vezme nekonečná betonová džungle, která se vine pod vámi dlouhé minuty před přistáním letadla. To je zmítáno turbulencí i poměrně nízko nad zemí. Při poslední návštěvě jsme měli chvilku na prohlídku Zakázaného města. Výlet na čínskou zeď překazily střevní potíže. Tentokrát nás zase přepadl „dvacetiletý“ déšť, takže fotky moc nevyšly. Že by mě čekalo do třetice všeho dobrého i zlého?

Peking is a gateway for most visitors of China. It is breath taking to watch the endless concrete jungle, moving below you for long minutes before the airplane lands. The experience is even more intense as the plane is tossed by turbulence low above the ground. On our previous visit we had only a short time to look around the Forbidden City. The trip to the Great Chinese Wall was spoilt by intestinal troubles. This time we were just for a change attacked with a "twenty-year" rain, so the photos didn't come out well. Should I expect to be third time lucky?

Miluji mystická místa a Šaolín, kde se zrodilo bojové umění kung-fu, mezi ně patří. Kouzlo mu neubral ani hustý jemný déšť, který nepřetržitě všechno smáčel. Původní význam slova kung-fu je širší. Znamená „dosažení cíle díky velkému úsilí“. Večer jsme zhlédli fascinující vystoupení šaolinských mistrů, kteří prošli dlouhým procesem kultivace nejen na úrovni svého těla, ale také své mysli. Kung-fu vyžaduje disciplínu, čas, trpělivost a veliké úsilí. Výsledek ale stojí za to. Jako by byli z jiného světa, jako by vládli nadpřirozenými schopnostmi.

I love mythical places and Shaolin, the cradle of kung-fu martial arts, is one of them. It didn't lose its magic even in the heavy and solid drizzle which unceasingly kept everything wet. The original meaning of kung-fu is wider. Kung-fu means "attaining the aim by taking great efforts". In the evening we watched a fascinating performance of Shaolin masters who went through a long-term process of cultivating not only their body but also their mind. Kung-fu requires discipline, time, patience and big efforts. The result is worth it. The kung-fu masters looked as though they came from a different world, as though they were wielding some supernatural skills.

Návštěva hlavního města Tibetu Lhasy byl splněný sen. Polovina května prý ale není ideální, neboť ve vzduchu je jen 60 procent kyslíku. A bylo to znát. Rázem jsme se pohybovali jak ve zpomaleném filmu. Tibet bylo místo, o kterém jsem snila. Kdo ví, o čem sní místní lidé. Neptala jsem se jich. Zato mi potvrdili, že stejné problémy, jako my vysoko nad mořem, oni mají, když se spustí z hor do údolí. Vím však, co se zdálo spící pink tříkolce. Jo, ve výšce 3700 m n. m. vás napadají všelijaké blbosti. Pár set kilometrů na západ bylo zemětřesení, tady je naštěstí klid.

I have fulfilled one of my dreams by visiting Lhasa, the city of Tibet. Allegedly, it is not ideal to visit the place midway through May, as there is only 60 percent of oxygen – and you can definitely tell. All of a sudden you have the feeling that everything is in slow motion. Tibet is a place I dreamed about, but who knows what local people dream about? I didn't have a chance to ask them. They did tell me though that they experienced similar problems like us, being high above the sea, when they descended from the mountains down to the valley. However, I knew what a sleeping pink tricycle was dreaming about – well, at the height of 3,700 metres above the sea we all have some silly ideas. A couple of hundred kilometres down the west there was an earthquake – luckily, where we were, it was peaceful.

Kora je posvátný okruh a nachází se prakticky u všech význačných buddhistických poutních míst. Poutníci na tato místa putují pěšky kolikrát i stovky kilometrů. Kora kolem chrámu Jokhang patří spíše mezi ty kratší. Buddhisté chrám obcházejí několikrát, točí modlitebním mlýnkem a poslední metry absolvují někteří dokonce systémem „přískoků“. Padají na zem a zase vstávají. Přitom používají speciální chrániče na kolenech a na rukách. Někteří mají svázané nohy. Prý za život musí podivný pád k zemi vykonat 10 000 krát. Na člověka s nadváhou tady nenarazíte.

Kora, that is a sacred circle and you can find it practically at all significant buddhist pilgrimage places. Pilgrims often travel even hundreds of kilometres to these places. The Kora around the temple of Jokhang is one of shorter circles. Buddhists walk around the temple for a few times while turning around a "prayer wheel" and some of them even make some special jumps for the last few metres. They keep falling and standing up and they have special protectors on their knees and arms. Some of them even tie their legs together. I hear they have to make this weird fall down upon the earth ten thousand times in their life – you really have no chance of meeting any chubby person here ☺

Jokhang je nejstarším tibetským chrámem. Byl postaven v 7. století králem Songtsenem Gampoem jako příbytek pro sochu Buddhy Sakyamuniho, kterou sem přivezla princezna Wencheng z Číny jako své věno. Doslova znamená „posvátné místo“. Dnes zde žije asi 60 mnichů. Večer se scházejí ve shromažďovací místnosti, které vévodí socha „budoucího“ Buddhy Maitreyi. Je původní, z bronzu a je pokrytá zlatem. Většinou se uvnitř nesmí fotit. Lidé s modlitebními mlýnky postupují pomalu a brumlají si svoje mantry.

Jokhang is the oldest Tibetan temple. It was built in the 7th century by Songtsen Gampo as “a dwelling“ for the statue of Buddha Sakyamuni which was brought by the princess Wencheng from China as her dowry. The name literally means "the sacred place". There are 60 monks living here nowdays. In evenings they gather in an assembly hall dominated by the statue of the "future" Buddha Maitrey. It is an original statue made from bronz and coated in gold. You usually cannot take pictures of it. People with their "prayer wheels" proceed slowly while mumbling their "mantras".

U vnitř chrámu je poměrně nedýchatelno. Smrdí svíčky z jačího tuku, lidé se modlí a všude zastrkávají drobné papírové bankovky. Nejatraktivnější je ovšem výstup na střechu chrámu. Jsme na dotek k symboku, který lze spatřit nad spoustou místních svatyň – kolo života se dvěma jelínky po stranách. Ti symbolizují první Buddhovo kázání, jež se odehrálo v jelením háji v Sarnáthu. Zároveň je odsud nádherný pohled na náměstí, kde čoudí jakési pece a hemží se mnoho lidí všech věkových kategorií. V dálce je vidět famózní chrám Potála.

It is very stuffy inside the temple. The candles from yak's fat give out a bad smell, people are preaching while sticking small paper banknotes everywhere. The roof of the temple is however the most attractive site. When on the roof we appeared within the reach of the symbol so common for many local shrines – a wheel of life with two stags on its sides. They symbolize the first Buddha's teaching which took place in the stag's grove in Sarnath. From the top of the temple, there's also a beautiful view of the square below – swarming with people of all ages, where some sort of furnaces are giving out smoke. In the distance, the famous Potala Palace can be seen.

Velkolepý palác Potála, tyčící se nad Lhasou ve výšce až 3800 m n. m., byl do roku 1959 sídlem dalajlámy, nejvyššího světského a duchovního představitele Tibetu. Nechal jej postavit 5. dalajláma v 17. století, který jako první představoval sloučení světské a duchovní moci. Dnes je muzeem a skládá se z Bílého a Červeného paláce. Ten první je starší. Prohlídka byla fyzicky dost namáhavá. Tipovali jsme, kolik budeme muset vystoupat schodů. Přesné číslo si nepamatuji, ale bylo jich několik set.

Until 1959 the magnificient Potala Palace towering above Lhasa at the height of some 3,800 metres above sea level, was a seat of the Dalai Lama, the highest worldly and religious representative of Tibet. It was built by the fifth Dalai Lama in the 17th century, who was the first to represent a link of the worldly and sacred power. These days the temple is a museum consisting of the White and Red Palace. The former one is older. The visit was rather physically demanding . We guessed how many steps we would have to take. I can't remember the precise number, but there were certainly a few hundreds of them.

Vnitřní výbava paláce není zas až tak honosná, jak by se mohlo při pohledu zvenčí jevit. V temných a ponurých chodbách najdeme především tibetské spisy a sochy Buddhů a bódhisattvů. To jsou bytosti, které již dosáhly nirvány a sestoupily znovu na zem, aby pomáhaly lidem. Nejhonosnější část paláce představuje shromažďovací místnost, v níž dodnes stojí trůn, na němž sedával 14. dalajláma ještě v roce 1959, kdy emigroval. Dvě místnosti pochází údajně už z původní pevnosti ze 7. století. Na střeše Červeného paláce se nacházely rovněž soukromé místnosti posledních dvou dalajlámů.

The fixtures and fittings of the palace are not so magnificient as one might expect from the outside. In the dark and gloomy corridors there are mainly Tibetan works and statues of Buddhas and bodhisattva. These are the beings who have already reached nirvana and descended back to the earth to help people. The most magnificient part of the palace is an assembly hall in which a throne is placed. The 14th Dalai Lama still used to sit on it in 1959, before he emigrated. Allegedly, its two rooms come from the 7th century and they were a part of the original fortress. On the roof of the Red Palace you could also find private rooms of the last two Dalai Lamas.

Klášter Drepung leží asi 10 kilometrů severozápadně od Lhasy. Patří mezi tři nejdůležitější kláštery v rámci tibetského buddhismu. Rozlohou 250 000 m² je asi nejrozsáhlejší a svými uličkami připomíná spíše městečko. Byl založen v roce 1416 a už o dva roky později tady žilo více než 2000 mnichů. V roce 1950 jich zde bylo téměř 10 000, byl tedy vlastně největším klášterem jakéhokoliv náboženství. Dnes je zde 600 až 700 mnichů a jeho nejvýznamnější částí je palác Ganden. Slovo „ganden“ je v tibetském buddhismu výrazem pro „nejvyšší nebe“.

The Drepung Monastery is situated roughly 10 kilometres northwest of Lhasa. It is one of the three most important monasteries of Tibetan buddhism. With an area of 250, 000 square metres, it is the most extensive monastery. Its little streets remind you more of a town. It was founded in 1416 and two years later there were already more than 2,000 monks living there. In 1950 almost 10,000 monks lived there, thus making it the largest monastery of any kind of religion. These days there are between 600 and 700 monks. The Ganden Palace is the most important part of the whole monastery. The Tibetan word "ganden" means "the highest heaven".

Drepung jsme navštívili jako poslední. Nejedná se ovšem o klášter přesně v našem pojetí tohoto slova. Tibetské kláštery jsou spíše vzdělávací instituce než kláštery v křesťanském smyslu. Dělí se na tratsangy neboli fakulty podle svého zaměření a ty se skládají z kangtsangů čili kolejí, kam jsou mniši umisťováni podle regionů, ze kterých pocházejí. Kláštery byly zcela soběstačné. Většinou vlastnily také polnosti a pro práci na nich si najímaly místní obyvatele. Veškeré výnosy pak šly na chod kláštera a přípravu náročných náboženských slavností.

The Drepung Monastery was the last place visited. It is not a monastery in our sense of word. Tibetan monasteries are more educational institutions than Christian ones. Depending on their specialization they are divided into tratsangs, or faculties, which further consist of kangtsangs , or colleges, where monks are placed – based on the area they come from. The monasteries used to be self-sufficient. Usually they owned fields where hired local people used to work. All the revenues were used for the operation of the monastery and its demanding religious ceremonies.

Těch pár dnů v Tibetu uteklo jako voda. I když, po pravdě, máme toho „plné kecky“. Špatně spíme, nedá se dýchat. Já tradičně začínám smrkat krev. Je to tady drsný kraj. Čím víc cestuji po světě, tím víc otázek – kdo jsme, odkud jsme přišli a kam kráčíme – zůstává bez odpovědí. A to jsem navštívila už na padesát zemí! Jsou místa, kde mám pocit, že už jsem tam někdy byla, že jsem s nimi nějak spjata. Věřím, že v životě člověka není nic „jen tak“. Zatočím koupeným modlitebním mlýnkem a přeji tomuto úžasnému místu jen to dobré.

Those few days spent in Tibet have passed in no time. But honestly, we have had our fill. We can't sleep or breathe well. As usual, I have started seeing a little blood when blowing my nose. The countryside is really rough here. The more I travel round the world, the more questions – who we are, where we come from and where we are going – stay unanswered. Yet I visited over fifty countries! Somewhere I had a feeling of having been attached to the place forever. I do believe the life of people has a deeper sense. I am turning the purchased prayer wheel wishing this amazing place only good things.

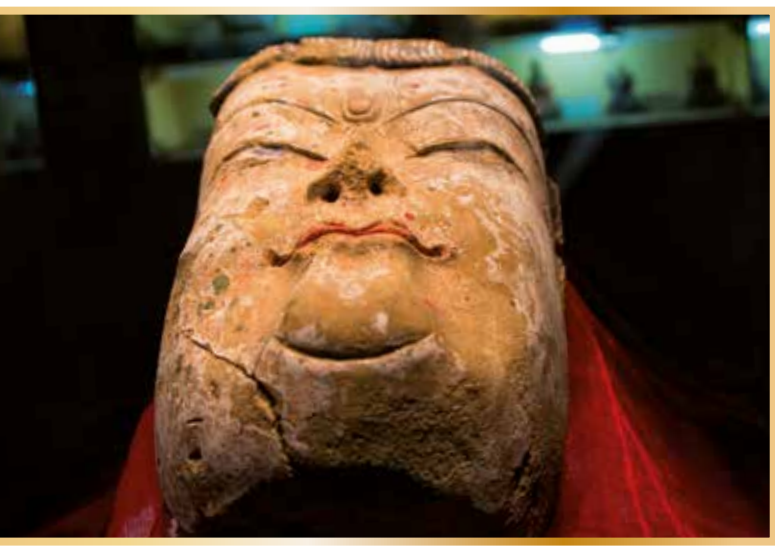

Drak je jedním z nejmocnějších a nejšťastnějších znamení v čínském horoskopu. Symbolizuje pozitivní vlastnosti – sílu, moc, moudrost, spravedlnost a štěstí. Lidé v tomto znamení prý přesně vědí, co chtějí, a jsou odhodláni to získat. A na symboly já věřím. Jsem také narozena ve znamení draka. To, kam se Čína posunula od mojí poslední návštěvy, dokazuje, že i ona je drak. Přeji vám všem, abyste v roce 2017 potkávali jen samé draky!

A dragon is one of the most powerful and fortunate signs of the Chinese horoscope. It symbolizes positive features – strength, power, wisdom, fairness and happiness. They say that people of this sign know very well what they want and they set their hearts on getting it. I do believe in signs. I was also born under the sign of dragon. The speed of how China has progressed since my last visit proves it is also a dragon. For 2017 I wish you meet only dragons!

CHINA

Oficiální název:	Čínská lidová republika
Hlavní město:	Peking
Rozloha:	9 596 960 km^2
Počet obyvatel:	1,363 mld. (k roku 2013)
Hustota zalidnění:	cca 141,5 obyv./km^2
Oficiální jazyk:	čínština
Státní zřízení:	republika
Čas:	UTC+8 H
Měna:	1 Renminbi /CNY (yuan, jüan)
Sousední státy:	Afghánistán, Bhútán, Myanmar, Indie, Kazachstán, KLDR, Kyrgyzstán, Laos, Mongolsko, Nepál, Pákistán, Ruská federace, Tádžikistán, Vietnam

The official name of the state:	People's Republic of China
Capital:	Beijing
Area:	9 596 960 square kilometers
Population:	1.363 billion to 2013
Population density:	about 141.5 inhab. / square kilometers
Official language:	Chinese
State system:	Republic
Time zone:	UTC+8 H
Currency:	1 Renminbi / RMB (yuan, yuan)
Neighboring countries:	Afghanistan, Bhutan, Myanmar, India, Kazakhstan, North Korea, Kyrgyzstan, Laos, Mongolia, Nepal, Pakistan, Russian Federation, Tajikistan, Vietnam

Dlouho jsem si lámala hlavu, které části světa zasvětím tento jubilejní desátý kalendář pro rok 2016. Po jednom a půl roce jsem letěla s kolegy znova do Číny a přátelé z univerzity v Changchunu nás pozvali do Tibetu. To bylo místo mých snů. Tedy jubilejní kalendář věnuji hlavně jemu. Proč mě Čína tak uchvátila? Je to fantastická země s fascinující expanzí, úžasnou kulturou a lidmi. Od mé první návštěvy byl vidět neskutečný pokrok. Nemohu říct, že za dva krátké pobyty jsem Čínu poznala. Mohu ale potvrdit, že jsem tam našla výjimečné lidi a věřím, že i přátele. Uděláme, co bude v našich silách, aby prostřednictvím čínských studentů, kteří začínají na naší univerzitě studovat, jsme se víc poznali.

I racked my brains over to which part of the world I would dedicate this tenth jubilee calendar. After a year and half I went again to China with my colleagues, once there our friend from university in Changchun invited us to Tibet. This was always the place of my dreams. And thus, I am going to dedicate this calendar mainly to this land of legends. Why was I so thrilled with China? It is a fantastic country with an incredible recent expansion, wonderful culture and amazing people. Since my first visit there, I have observed almost unbelievable progress. I cannot say that during my two short visits, I got to know China well. I can, however, state that I met exceptional people and, I believe, they have become my friends. We will do our best to get to know each other better, thanks to the Chinese students who will be starting their studies at our university.

Fotografie | Photographs: Bohuslava Šenkýřová **Texty | Texts:** Bohuslava Šenkýřová **Překlad | Translation:** Slavěna Brownová **Grafický návrh | Design:** Věra Veselá,
Tisk | Print: Česká digitální tiskárna s.r.o. **Děkuji za spolupráci | Thanks to:** Karel Žitňanský **Dále děkuji | Also thanks to:** Lucie Finová, Karel Havlíček, Ivan Gála, Emil Šenkýř, Petr Budinský

VYSOKÁ ŠKOLA FINANČNÍ A SPRÁVNÍ